

Primljeno: 29.05.2019				
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02-	631/19	-	60/2	

AGENCIJI ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA

PODGORICA

Odlukom Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja br. 02-631/19-60/1, od 15.02. 2019. godine, imenovana je Komisija za akreditaciju studijskog programa doktorskih studija „FINANSIJE“, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediterran“ Podgorica, ul.Mihaila Lalića br.1, u sastavu:

1. Prof. dr Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu, predsjednica Komisije
2. Prof. dr Ana Lalević Filipović, Ekonomski fakultet u Podgorici. Univerzitet Crne Gore, članica Komisije
3. Prof. dr Jadranka Kaluđerović, Institut za strateške studije i projekcije, članica Komisije

Komisiji je stavljeno u zadatak da razmotri dostavljeni Zahtjev za akreditaciju studijskog programa doktorskih studija „FINANSIJE“, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediterran“ Podgorica, kao i svu ostalu prateću dokumentaciju. Nakon toga, uz neposredne provjere činjeničnog stanja, Komisija je imala nadalje obavezu da dostavi Agenciji Izvještaj o ocjeni kvaliteta studijskog programa, njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima.

Komisija je detaljno proučila materijal koji je dostavljen od nadležnih sa Fakulteta za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediterran“ Podgorica a koja se sastoji od dva foldera:

- **Fakultet za ekonomiju i biznis-elaborat** (Zahteva za akreditaciju studijskog programa; CV nastavnika i saradnika angažovanih na Fakultetu za ekonomiju i biznis; Nastavni program i info liste; Sporazme o saradnji sa institucijama)

Dopuna dokumentacije (Dopuna zahtjeva od 05.02.; Odbranjene doktorati, potencijalni mentori doktorata, Pravilnik o upisu, studiranju na doktorskim akademskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka i dr.

Nakon održanog sastanka, Komisiji je dana 07.05.2019. godine elektronskim putem dostavljena **dodatna dokumentacija, kao i i dopuna dokumentacije** 15.05.2019. (Ugovori o angažmanu nastavnog osoblja; Spisak odbranih magistarskih teza; Učešće na projektima, FEB; Licenca Univerziteta Mediteran iz 2006.g.; Nastavni plan i program master; Ostalo (komentari..))

U cilju neposredne provjere činjeničnog stanja, Komisija je posjetila Fakultet za ekonomiju i biznis, Univeziteta „Mediteran“ Podgorica i obavila razgovor upravom Fakulteta (dekanom i prodekanom), šefovima katedara, rukovodiocem master i doktorskih studija, predstavnicima studentskih organizacija, administrativnim osobljem, kao i predstavnicima poslodavaca u kojima se zapošljava kadar školovan na Univerzitetu „Mediteran“.

Polazeći od Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, odredbi Pravilnika o standardima i normativima za akreditovanje studijskih programa doktorskih studija (u daljem tekstu Pravilnik za akreditaciju), kao i Kriterijuma i standarda za početnu akreditaciju studijskih programa na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori (u daljem tekstu Kriterijumi i standardi za početnu akreditaciju), Komisija Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja podnosi sljedeći:

I Z V J E Š T A J

1.UVODNA RAZMATRANJA

Komisija je nakon proučenog zahtjeva za akreditaciju kao i drugog dostavljenog materijala, posjetila Fakultet za ekonomiju i biznis, Univeziteta „Mediteran“ Podgorica dana 25. 04. 2019. godine, provjerila podatke sadržane u aplikaciji i sačinila sljedeću analizu:

Standard: *Opšti podaci*

Studijski program doktorskih akademskih studija FINANSIJE se realizuje na Univerzitetu Mediteran, organizaciona jedinica Fakultet za ekonomiju i biznis, koja poseduje akreditaciju magistarskih studija Finansijski menadžment, računovodstvo i revizija odnosno iz oblasti za koju se traži akreditacija doktorskih studija (na osnovu Odluke Savjeta za visoko obrazovanje broj 05-1/5-65 od 14.juna 2013. o reakreditaciji magistarskih studija Finansijski menadžment - 60 ECTS i na osnovu rešenja Ministarstva prosvete UP I broj 060-23/2017 od 13. aprila 2017. godine o dopuni licence, kojom je pored magistarskih licenciran i program doktorskih studija Finansije, računovodstvo i revizija, obima 180 ECTS kredita za 5 studenata. Na taj način ispunjen je uslov koji se traži po Zakonu o visokom obrazovanju (“Službeni list RCG”, broj 60/03). Akreditacija navedenih magistarskih studija i licenca izdate su najmanje dvije godine prije apliciranja za doktorske studije. Studijski program doktorskih studija koji je predmet akreditacije ima 180 ECTS kredita.

Visokoškolska ustanova nema nastavnika zaposlenog sa punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme koji je bio mentor u izradi doktorata iz oblasti za koju se traži akreditacija studijskog programa doktorskih studija. Napominjemo da angažovani profesori sa određenim procentom radnog vremena i honorarni profesori su bili mentori na doktoratima na renomiranim visokoškolskim ustanovama.

Ustanova posjeduje sve relevantne odluke NNV, Upravnog odbora i Senata Univerziteta Mediteran o usvajanju studijskog programa "FINANSIJE" doktorskih studija i usvojila je Pravila o upisu, studiranju na doktorskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka.

Standard je delimično ispunjen.

Preporuka: Ustanova nema ni jednog profesora angažovanog sa punim radnim vremenom na neodređeno vreme pa samim tim nije ni mogla da ispuni ovaj standard u potpunosti. Preporuka je da pimi 50% od ukupnog broja angažovanih profesora u radni odnos na neodređeno vreme kako bi se stvorili uslovi da se ispoštuje ovaj standard.

Standard: *Organizaciona struktura i institucionalna organizovanost*

Organi ili odgovarajuća tijela, koja prate realizaciju obrazovnog programa su definisana Statutom Univerziteta Mediteran (Komisija je imala uvid u prečišćeni tekst sa izmjenom od 18.07.2018. godine). Organi za praćenje realizacije obrazovnih programa uključuju tijela na nivou Univerziteta kao i tijela na nivou Fakulteta.

Na nivou Univerziteta odgovarajuća tijela su: Savjet osnivača; Upravni odbor; predsjednik Univerziteta; Senat; rektor; Rektorski kolegijum; Rektorski kolegijum u proširenom sastavu i Komisiju za praćenje, obezbjeđivanje, unapređivanje i razvoj kvaliteta.

Savjet osnivača čini po jedan predstavnik svih osnivača – članovi Savjeta osnivača. Savjet osnivača vrši izmjene i dopune Ugovora o osnivanju; donosi Statut Univerziteta; bira i razješava predsjednika i rektora kao i članove Upravnog odbora; utvrđuje naučno istraživački, obrazovnu i razvojnu politiku Univerziteta. Savjet osnivača takođe odlučuje o statusnim i organizacionim promjenama; odlučuje o uvođenju, ukidanju i spajanju studijskih programa kao i o ukidnaju Univerziteta. **Upravni odbor** ima 7 (sedam) članova i čine ga: šest predstavnika osnivača i jedan predstavnik studenata. Nadležnosti upravnog odbora su detaljno regulisane Statutom Univerziteta. Upravni odbor bira članove Senata na predlog rektora, uz prethodno pribavljenu pismenu saglasnost predsjednika Univerziteta. **Predsjednika Univerziteta** bira Savjet osnivača na predlog osnivača koji sam ili sa drugim osnivačem ima više od 5% osnivačkog kapitala. Ovlašćenja predsjednika uključuju i nadgledanje i vršenje nadzora rada Univerziteta i svih njegovih organizacionih jedinica.

Najviše akademsko tijelo – stručni organ **Univerziteta je Senat Univerziteta**. **Senat** čine devet članova: predsjednik Univerziteta; rektor; zamjenik rektora; prorektor predstavnici organizacionih jedinica iz reda akademskog osoblja i dva predstavnika studenata. Senat odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetičke i stručne djelatnosti Univerziteta; razmatra strategiju razvoja akademskih aktivnosti Univerziteta; utvrđuje strukturu i sadržinu studijskih programa i predmeta (kurseva); vrši izbor u akademska i naučna zvanja; donosi odluke u proceduri sticanja akademskog stepena magistra i doktora nauka; odlučuje o broju studenata za upis u skladu sa Zakonom.

Rektor je odgovoran za zakonit, efikasan i kvalitetan rad Univerziteta, kao i za rukovođenje u okviru poslovne politike utvrđene od strane Upravnog odobra Univerziteta. Rektora bira Savjet osnivača na predlog predsjednika Univerziteta, bez ili na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Univerzitet. Rektor mora imati zvanje redovnog profesora i mandat mu je tri godine. Rektor, u okviru svojih ovlašćenja: podnosi predloge organima upravljanja Univerzitetom, koji se odnose na obrazovanje i misiju Univerziteta; izvršava odluke Savjeta osnivača, Upravnog odbora, Senata i predsjednika Univerziteta; predlaže predsjedniku dekane rukovodioce departmana i drugih organizacionih jedinica Univerziteta, itd. **Rektorat** je tijelo u kojem se obavljaju stručni, administrativno – tehnički i drugi slični poslovi Univerziteta. Rektorat svoju djelatnost ostvaruje preko Rektorskog kolegijuma i Rektorskog kolegijuma u proširenom sastavu. **Rektorski kolegijum** čine: rektor, zamjenik rektora, prorektori, izvršni direktor, sekretar Univerziteta i finansijski direktor. **Rektorski kolegijum u proširenom sastavu čine:** članovi Rektorskog kolegijuma, dekani, rukovodioci departmana i rukovodioci drugih organizacionih jedinica Univerziteta.

Komisiju za praćenje, obezbjeđivanje, unapređivanje i razvoj kvaliteta na Univerzitetu studijskih programa, nastave i uslova rada obrazuje Senat radi praćenja i kontrole razvoja kvaliteta Univerziteta. Komisija za obezbjeđenje i praćenje kvaliteta rada u svom sastavu ima: prodekane za nastavu, sekretara Univerziteta, predstavnika nastavnika, predstavnika saradnika u nastavi i predstavnike studenata (20% od ukupnog broja članova).

Na nivou Fakulteta organi koji su zaduženi za praćenje realizacije obrazovnih programa su: Naučno –nastavno vijeće, dekan i Komisija za obezbjeđenje u unapređenje kvaliteta.

Naučno –nastavno vijeće je stručni organ fakulteta. Vijeće čine: dekan; prodekan; akademsko osoblje koje je u radnom odnosu na fakultetu i predstavnici studenata u broju od 20% ukupnog broja članova Vijeća. Vijeće: prati organizaciju i realizaciju nastavnih aktivnosti i rada studenata na fakultetu; daje mišljenje i predloge dekanu o svim pitanjima koja se odnose na realizaciju nastave na fakultetu i daje predloge Senatu u vezi sa promjenama u strukturi i sadržini studijskog programa i predmeta. **Dekan** rukovodi fakultetom. Dekan se bira iz reda profesora sa fakulteta osim ukoliko predsjednik Univerziteta drugačije ne odluči. Dekan je u obavezi da podnese

program o razvoju univerzitetske jedinice. U skladu sa Statutom Univerziteta, na nivou organizacionih jedinica Univerziteta mogu se osnivati

Komisije za obezbjeđenje u unapređenje kvaliteta. Komisiju za unapređenje i obezbjeđenje kvaliteta na organizacionoj jedinici imenuje Vijeće jedinice. Komisiju čine Prodekan za nastavu, akademsko osoblje sa akademskim, odnosno naučnim zvanjem i predstavnik studenata.

U okviru Fakulteta se mogu osnivati Departmani za master i doktorske studije, a njihovi organi su: Vijeće departmana i rukovodilac departmana.

Stručni organ departmana za postdiplomske i doktorske studije je **Vijeće departmana**. Članovi Vijeća departmana su nastavnici koji izvode nastavu u okviru departmana. **Rukovodilac Departmana za master i doktorske studije je** rukovodni organ Departmana. Rukovodilac Departmana je po funkciji predsjednik Vijeća departmana. Rukovodiocem departmana Master i Doktorskih studija imenuje predsjednik Univerziteta, samostalno ili na predlog rektora. Rukovodioci magistarskih i doktorskih studija za svoj rad odgovaraju dekanu, rektoru i predsjedniku. Rukovodilac Departmana za master i doktorske studije je prof.dr Jelena Žugić, redovni profesor na Univerzitetu Mediteran. Od 01.03.2007. godine stalno je zaposlena na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta Mediteran.

Predstavnici studenata su uključeni u Senat Univerziteta, Upravni odbor Univerziteta, Naučno – nastavno vijeće Fakulteta, Komisiju za kontrolu kvaliteta, Komisiju za disciplinski postupak studenata, Komisiju za promociju Fakulteta.

Na bazi raspoložive dokumentacije može se zaključiti da Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerziteta Mediteran ima statut i druga potrebna akta kojima se definišu organi i odgovarajuća tijela koja prate realizaciju obrazovnih programa. Takođe, studenti su uključeni u rad najznačajnijih tijela Univerziteta.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 3, standard – Organizaciona struktura i institucionalna organizovanost), kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 5. Regulatorna na nivou ustanove), konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi u okviru ovog standarda.

Standard: Podaci o studijskom programu

Predlog novog akademskog studijskog programa u potpunosti je usklađen sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja 2016-2020. Nastavni plan je zasnovan na adekvatnom odnosu opštih i stručnih kompetencija kako to predviđa pomenuta Strategija. Uspostavljeni su mehanizmi za analizu napredovanja studenata. Koncipirani plan i program uključuje primjenu najsavremenijih IT tehnologija u nastavnom procesu.

Takođe, plan i program je u potpunosti usklađen sa potrebama savremenog tržišta rada. Definisani su ishodi učenja- kako na nivou studijskog programa, tako i na nivou svakog pojedinačnog predmeta. Predviđeno je izučavanje stranog jezika u trajanju od šest semestara, a

intenzivno se radi i na razvoju digitalne biblioteke. U kontinuitetu se ulaže u unaprijeđenje kvaliteta ljudskih resursa i podstiče intenzivno uključivanje u programe razmjene i realizaciju naučnoistraživačkih projekata.

Nastavni plan je kreiran u skladu sa postavljenim ciljevima, ishodima učenja i ključnim vještinama koje studenti treba da steknu nakon završenih studijskih programa. Nastavni plan prati aktuelno stanje i trendove razvoja oblasti finansija, uključujući i računovodstvo i reviziju. U skladu s misijom doktorskih studija, na studijskom programu FINANSIJE osposobljavaju se studenti da postanu istraživači u finansijama. Svrha i ciljevi studijskog programa su usklađeni sa potrebama obrazovnog sistema Crne Gore.

Doktorske studije **FINANSIJE** imaju misiju da obrazuju naučne, nastavne i istraživačke kadrove. U okviru studijskog programa posvećuje se izuzetna pažnja osposobljavanju studenata doktorskih studija za samostalan i visoko kvalitetan naučno-istraživački rad na području finansija, uključujući računovodstvo i reviziju, shodno potrebama savremenog poslovanja i istraživanja. Originalna i naučno relevantna istraživanja omogućuju razvoj novih tehnologija, metodologija i postupaka koji doprinose opštem razvoju društva.

U skladu s misijom doktorskih studija, Program FINANSIJE osposobljava studente da postanu istraživači u svim oblastima finansija, uključujući računovodstvo i reviziju. Glavni ishod učenja je spremnost nakon završetka studija za naučni, nastavni i istraživački rad iz oblasti finansija uključujući računovodstvo i reviziju. Taj glavni ishod učenja obuhvata:

- Samostalno istraživanje, pripremu, javnu prezentaciju i naučno argumentovanu odbranu rezultata naučnih istraživanja;
- Sposobnost davanja podrške razvoju istraživanja u oblasti finansija, kroz odgovarajuća osmišljena teorijska, metodološka i primenjena istraživanja;
- Kritičko komplementarno korišćenje različitih teorijsko-metodoloških instrumenata i znanja u naučnom istraživanju relevantnih problema finansija (ekonomije);
- Sposobnost za širenje usvojenih naučnih saznanja i kreativnu implementaciju naučno verifikovanih rezultata istraživanja u praksi preduzeća, organizacija i drugih institucija, u cilju doprinosa društvenom i ekonomskom razvoju svoje sredine, kao i zemlje u celini;
- Sposobnost da se samostalno konceptualizuju i kreativno rešavaju teorijski i praktično relevantni problemi savremene ekonomske nauke i prakse.

Shodno opštim ishodima učenja kako je navedno, koncipirani su i postavljeni detaljni ishodi učenja. To su:

- Spremnost za samostalan i visoko kvalitetan naučno-istraživački rad iz savremenih finansija, računovodstva i revizije, na fakultetima i univerzitetima.

- Spremnost za samostalan i visoko kvalitetan naučno-istraživački rad iz finansija, računovodstva i revizije, shodno potrebama savremenog poslovanja u okviru centara za istraživanje i razvoj kompanija.
- Spremnost samostalnog i visoko kvalitetnog naučno-istraživačkog rada iz finansija, računovodstva i revizije na naučnim institutima.
- Sposobnost za razvoj novih metoda i postupaka iz finansija koji doprinose opštem razvoju društva u naučnim i stručnim institucijama.
- Sposobnost razvoja finansijske nauke i društva znanja u Crnoj Gori na univerzitetima i naučnim institutima.
- Sposobnost pružanja finansijskih usluga zasnovanih na aktivnostima intenzivnog sticanja znanja u kompanijama za finansijski i poslovni konsalting.
- Pružanje finansijskog konsaltinga na domaćim i ino- tržištima.
- Upravljanje istraživačkim projektima u službama za finansijske analize i projekcije u Centralnim bankama.
- Upravljanje istraživačkim projektima u istraživačkim sektorima u javnim finansijama, posebno sektorima za makroekonomske prognoze.
- Vođenje statističkih istraživanja iz oblasti finansija na nivou nacionalnih statistika.
- Vođenje projekata unapređenja korporativnog izvještavanja na nacionalnom nivou i u kompanijama.
- Istraživanje i unapređenje poslovnog ambijenta, na nacionalnom nivou i na nivou lokalnih samouprava.
- Vođenje investicija od izrade fizibiliti studija do njihove realizacije.

Na prvoj godini se izvodi nastava za 5 predmeta, ukupno 60 ECTC kredita. Druga godina je posvećena pripremnim istraživanjima za prijavu doktorata, prijavi doktorata kao i izradi seminarskih radova. Treća godina je posvećena izradi doktorske disertacije. Struktura kurikuluma obuhvata raspored predmeta po semestrima, fond časova aktivne nastave i ECTS kredite. Nastavni plan i program uporediv je sa nastavnim planovima sledećih univerziteta:

- Warlton University Mensilvania, Program Finance,
- Yale University, Department for Economics, USA, Program Finance and Program Marketing;
- The City Collage of the City University of New York, Deaprtment of Economics and Business, USA;
- University of Debrecen, Hungury, Doctoral programme in English;
- Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet ;

Ciljevi studijskog programa su jasno definisani kao i kurikulumi predmeta, koji su savremeni, dobro koncipirani sa jasno definisanim ishodima.

Standard je ispunjen u celini.

Preporuka je da se uvede više izbornih predmeta.

Standard: *Studenti*

Za upis na studijski program doktorskih akademskih studija neophodne su završene master akademske studije sa najmanje 300 ECTS bodova, odnosno završene najmanje petogodišnje studije (3+1+1) po propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona.

Opšti uslovi za upis na doktorske studije propisani su Zakonom, Statutom Univerziteta i „Pravilnikom o upisu, studiranju na doktorskim akademskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka“, a bliži uslovi propisuju se i odgovarajućim studijskim programima. Upis na doktorske studije vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet. Za upis na doktorske studije zahteva se znanje bar jednog stranog jezika.

U slučaju da je broj prijavljenih kandidata za upis veći od broja određenog u konkursu, izbor kandidata koji su stekli pravo na upis vrši se na osnovu rezultata postignutih na master studijama i na osnovu dužine trajanja postdiplomskih studija. Planirani broj studenata je 10. Za ovaj broj studenata ispunjeni su prostorni i kadrovski uslovi kao i zahtevi tržišta rada u Crnoj Gori.

Pravila studiranja na doktorskim studijama su definisana Pravilnikom o upisu, studiranju na doktorskim akademskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka/umjetnosti na Univerzitetu Mediteran Podgorica.

Pravila rada na doktorskim studijama sa doktorantima podrazumijevaju kontinuirane konsultacije sa predmetnim nastavnicima do konačnog polaganja završnog ispita.

Rad sa mentorom podrazumijeva ne samo konsultacije već i detaljnu saradnju po svim elementima doktorske teze. U specifičnim slučajevima, eventualnog odsustva kandidata, uspostavlja se kontinuirana korespondencija mailom, kako studentske službe, Departmana za postdiplomske studije tako i mentora.

Neophodno je da opterećenje studenata bude ravnomjerno raspoređeno, i da se njegov rad kontinuirano prati, a sastoji se od sljedećeg:

- Predavanja i konsultacije sa nastavnicima
- Istraživanja po predmetu
- Izrada seminarskih radova
- Slučajevi iz prakse
- Samostalni rad studenata
- Konsultacije sa mentorom (kontinuirano)
- Ispiti
- Odbrana dokorskog rada

Student stiče diplomu završenih doktorskih studija nakon što položi sve ispite predviđene nastavnim planom i programom dokorskog studijskog programa i odbrani doktorsku disertaciju. Prije odbrane doktorske disertacije student je u obavezi da objavi najmanje jedan rad u domaćem časopisu.

Standard je ispunjen u celini.

Standard: *Resursi za realizaciju doktorskih studija*

Resursi za realizaciju doktorskih studija treba da zadovoljavaju minimalne norme u sledećim standardima:

Ljudski resurs:

Za realizaciju studijskog programa doktorskih studija Finansije obezbeđeno je 5 profesora, a po standardu bi trebalo najmanje 5. Od ukupno 5 angažovanih nastavnika koji učestvuju u realizaciji studijskog programa ni jedan nije zaposlen na neodređeno vreme odnosno **nije ispunjen zahtev da 50 % od angažovanih profesora na studijskom program doktorskih studija FINANSIJE** treba da bude u stalnom radniom odnosu na ustanovi.

Preporuka: Iako su angažovani ugledni, kompetentni profesori sa drugih ustanova sa odgovarajućim referencama preporuka je da se angažuje bar 3 profesora sa punim radnim vremenom da bi u potpunosti bio ispunjen standard u delu koji se odnosi na ljudski resurs.

Standard je delimično ispunjen sa formalnim primedbama.

Prostorni resurs:

Fakultet za biznis i ekonomiju je smešten u poslovnoj zgradi u okviru Univerziteta Mediteran. Zgrada se nalazi na adresi: Josipa Broza Tita bb, Podgorica.

Ugovor o zakupu prostora za potrebe Univerziteta Mediteran zaključen je sa kompanijom Maxim Investment iz Podgorice (R-2542-16; R-2539-16; R-2540-16; R-2541-16; R-477-16) na period od 10 godina.

Postojeća zgrada Univerziteta ima dovoljno prostora za organizaciju nastave, administrativne prostorije i studentske aktivnosti. Površina zgrade je **2538 m²** raspoređene na četiri etaže.

Poslovna zgrada Univerziteta Mediteran posjeduje sljedeće prostorne karakteristike:

U suterenu (144 m²) se nalazi Data centar i IT služba Univerziteta, računarske sale, učionice, savremeni multimedijalni studio, grafički i fotografski studio kao i sala za projekcije, kapaciteta za 58 mjesta.

U prizemlju (388 m²) je smještena studentska služba, studentski parlament, biblioteka, učionice i računarske sale kapaciteta za 194 mjesta.

Na prvom spratu (481 m²) se nalaze amfiteatri, učionice i računarske sale ukupnog kapaciteta za 431 mjesta.

Na drugom spratu (215 m²) se nalaze kancelarije i zbornice za nastavno i administrativno osoblje, sala za sastanke, bife, kao i kabineti za upravu fakulteta i Univerziteta. Ukupnog kapaciteta 42 mjesta.

Studenti svih nivoa studija koriste raspoloživi prostor uz usklađeni raspored predavanja i vežbi.

U okviru drugih zajedničkih površina svih fakulteta Univerziteta Mediteran, Fakultet za ekonomiju i biznis koriste i sljedeće površine: hodnici po spratovima (Suteren, I i II sprat), hodnici u kabinetskom dijelu (II sprat), Arhiva (Suteren), Prostorija za studentske aktivnosti (suteren).

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i posjetom prostoru Fakulteta za ekonomiju i biznis Komisija može konstatovati da Fakultet za ekonomiju i biznis Univerziteta Mediteran raspolaže odgovarajućim prostorom za izvođenje nastave kao i prostorom za samostalni rad studenata. Tokom posjete, Komisija se uvjerila da je Fakultet za ekonomiju i biznis značajnim dijelom ispunio uslove za osobe sa invaliditetom, propisane Zakonom o visokom obrazovanju.

Studenti na doktorskim studijama Fakulteta za ekonomiju i biznis koriste učionični prostor, računarsku učionicu, biblioteku, prostorije studentske službe, prostoriju Studentskog parlamenta kao i zajedničke prostorije Univerziteta. Takođe, adekvatno svojim potrebama, studenti doktorskih studija koriste i neophodnu opremu za istraživanje, koja je prikazana u tabelama koje su dostavljene u zahtevu.

Visokoškolska ustanova raspolaže sa odgovarajućim prostorom za izvođenje nastave i istraživačkog rada koji je značajno veći od 10m² po doktorantu.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 6, - Prostorni resurs) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (**kriterijum 4.2. Prostor i oprema, odnosno 4.21 i 4.22**), konstatujemo da su ispunjeni traženi zahtjevi.

Finansiranje

Fakultet za ekonomiju i biznis primarno obezbeđuje sredstva za finansiranje doktorskih studija od školarine studenata na doktorskim studijama, koje se uplaćuju na jedinstveni žiro račun Univerziteta "Mediteran".

Pored navedenih školarina fakultet se finansira iz sljedećih izvora:

- Sredstva od naučno-istraživačkih projekata i dopuskog obrazovanja-dokvalifikacije i prekvalifikacije

- Organizovanja seminara, kurseva i konferencija.

S obzirom na to da je finansiranje centralizovano, organizacione jedinice Univerziteta nemaju sopstvene žiro račune. Uplaćena sredstva sa jedinstvenog računa Univerziteta raspodjeljuju se organizacionim jedinicama shodno Pravilniku o raspodjeli sredstava na Univerzitetu Mediteran i usvojenom finansijskom planu i koriste za bruto plate stalno zaposlenih, honorare za nastavnike i saradnike, naučno-istraživački rad, materijalne troškove i nabavku stručne literature.

Ukupna ostvarena sredstva koja dobija Fakultet za ekonomiju i biznis omogućavaju kvalitetno obavljanje nastavno-obrazovnog i naučno-istraživačkog rada.

Kada su u pitanju međunarodni projekti, studenti imaju mogućnost da učestvuju u CEEPUS i ERASMUS programima po osnovu potpisanih sporazuma sa drugim visokoobrazovnim institucijama u Evropi i regionu. Osim toga, studenti doktorskih studija, imaju mogućnost finansiranja i na osnovu konkursa Ministarstva nauke, Ministarstva prosvjete i Vlade, ili putem sponzorstava privrednih subjekata.

Standard je ispunjen u celini.

Infrastrukturni resursi:

Doktorantima Fakulteta za ekonomiju i biznis je za potrebe praćenja nastave, izrade seminarskih radova i pisanje doktorske teze na raspolaganju Centralna univerzitetska biblioteka, koja se nalazi u sklopu zgrade Univerziteta, koja je opremljena bogatom literaturom potrebnom za izvođenje nastave. U biblioteci se obavlja i stručna obrada bibliotečke građe, obnova i nabavka bibliotečkog fonda.

Sa druge strane, na raspolaganju je i E-biblioteka sa dostupnim sledećim bazama podataka:

1. COBISS
2. arXiv
3. Bentham Open
4. BioMed Central
5. ChemIDplus
6. Dart – Europe E-theses Portal
7. DOAJ – Directory of Open Access Journals
8. DoiSerbia
9. DOAR – Directory of Open Access Repositories
10. Electronic Journals Library
11. ERIC- Education Resources Information Center
12. ETHOS – E-theses online service

13. FreeMedical Journals
14. Google Scholar
15. HRČAK – Portal hrvatskih znanstvenih časopisa
16. OpenThesis
17. PubMed Central (PMC)
18. ROAD – Directory of Open Access Scholarly Resources
19. USPTO – United States Patent and Trademark Office

U nastavku teksta je data Lista naučno-istraživačkih ustanova sa kojima se realizuje saradnja u predmetnoj oblasti doktorskih studija:

1. University of Debrecen, Hungary, Doctoral programme in English
2. Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet
3. Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka
4. Beogradska bankarska akademija, Beograd
5. Institut ekonomskih nauka, Beograd
6. Ekonomski fakultet u Zagrebu
7. Univerzitet u Subotici, Ekonomski fakultet

Pravila studiranja na doktorskim studijama su definisana Pravilnikom o upisu, studiranju na doktorskim akademskim studijama i sticanju zvanja doktora nauka/umjetnosti na Univerzitetu Mediteran Podgorica.

Standard: ***Kompetentnost akademskog osoblja***

Angazovani nastavnici na realizaciji studijskog programa doktorskih studija imaju zvanje redovnog profesora. Reference angažovanih sa određenim procentom rada i honorarnih profesora ukazuju da se radi o uglednim profesorima koji imaju radove objavljene u indeksiranim stranim i referentnim domaćim časopisima iz oblasti kojima pripadaju predmeti na kojima su angažovani, što govori o njihovoj kompetentnosti da budu angažovani na izvođenju nastavnih aktivnosti na studijskom programu doktorskih studija. Iz navedenog spiska profesora, potencijalnih mentora sa njihovim priloženim referencama iz određenih oblasti koje pokriva studijski program evidentno je da je ispunjen standard kompetentnost akademskog osoblja. Profesori angažovani na Fakultetu za ekonomiju i biznis su učestvovali u više naučnih projekata, kao što su PH-ELIM - Unaprijeđenje studijskih programa u oblastima upravljanja javnim zdravljem i medicinske informatike u Crnoj Gori, – European Commission Erasmus+Project, zatim Erasmus, Erasmus+, FP7, Devcore.

Profesori ovog Fakulteta su takođe, dobitnici prestižne Fulbright Scholar stipendije, koju finansira američka vlada, kao i nacionalnih stipendija izvrsnosti HERIC za postdoktorske studije u inostranstvu, koje su realizovane u saranji Ministarstva nauke, Ministarstva prosvjete i vlade Crne Gore. Na taj način je Fakultet za ekonomiju i biznis uključen u jačanje nacionalnih kapaciteta za istraživanje inovacija i konkurentnosti, prenos i primjenu stečenog znanja kroz akademski razvoj, podršku internacionalizaciji i jačanje privrednog sektora kroz ulaganje u ljudske resurse. Preko međunarodnih programa razmjene, kao što su ERASMUS + (K107) i CEEPUS, profesori su u zadnje dvije godine bili viziting predavači u brojnim evropskim zemljama, kao što su Poljska, Češka, Slovenija, Hrvatska, Slovenija, Bugarska, Turska, Grčka.

Sa druge strane, profesori su autori brojnih naučnih monografija, objavljenih u zadnje dvije godine, ne samo u Crnoj Gori, već i u Italiji i Francuskoj. Takođe, autori i koautori su značajnog broja radova objavljenih na SCI listi, SCOPUS-u, brojnim bazama podataka (Web of Sciences, Emerging Sources Citation Index - Thomson Reuters, CAB Abstract, EconLit, EBSCOhost, JEL CD, e-JEL, WWW.EconLit.org and WWW.AEAweb.org), učesnici brojnih međunarodnih i domaćih naučnih konferencija. Osim toga, profesori su i recenzenti u međunarodnim naučnim časopisima i naučnim zbornicima sa međunarodnih konferencija širom svijeta.

Fakultet za ekonomiju i biznis je bio jedan od organizatora međunarodne konferencije „International Strategic Management Conference- Social Media and Marketing“, u saradnji sa Istanbul Technical University, Yildiz Technical University i Beykent University kao i međunarodnog simpozijuma “International Symposium on Business and Economics”.

Tekući naučnoistraživački projekti u koje je uključen Fakultet za ekonomiju i biznis su Phelim, Erasmus, Erasmus+, FP7.

Standard ispunjen bez formalnih primedbi

Preporuka: Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 7, Standard-Kompetentnost akademskog osoblja) konstatujemo da Fakultet za ekonomiju i biznis ima nastavnički kadar sa iskustvom naučnog i pedagoškog rada, ali uz preporuku da u narednom periodu naponi nastavnika treba da budu usmjereni u pravcu objavljivanja radova iz oblasti studijskog programa i to u renomiranim međunarodno indeksiranim časopisima, kako bi se poboljšao kvalitet istraživačke djelatnosti kao i mentorska podrška prilikom izrade master radova.

Standard: *Monitoring i kvalitet doktorskih studija*

Fakultet za ekonomiju i finansije ima Komisiju za kontrolu studijskog programa doktorskih studija . Na Univerzitetu Mediteran odnosno Fakultetu za ekonomiju i biznis kontinuirano se vrši kontrola kvaliteta doktorskih studija samovrednovanjem odnosno stalnim praćenjem kurikuluma, odvijanja procesa nastave, angažovanja kompetentnih nastavnika i saradnika, ocenjivanja studenata, materijalnih sredstava i literature. U kontroli kvaliteta obezbijedena je aktivna uloga studenata u svim segmentima rada.

Standard je ispunjen u celini bez formalnih primedbi.

ZAKLJUČNI STAV KOMISIJE

Komisija za akreditaciju studijskog programa doktorskih studija „FINANSIJE“, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univeziteta „Mediteran“ Podgorica analizirala je Zahtjev za akreditaciju pomenutog studijskog programa i ostalu relevantnu dokumentaciju, uz to i neposredno provjerila činjenično stanje posjetom Institucije dana 25.04.2019. godine, nakon čega konstatuje da Fakultet ispunjava uslove koje su propisani normativnim i podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Konstatujemo da je studijski program doktorskih studija „Finansije“, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univeziteta „Mediteran“ Podgorica koncipiran kao moderan i kvalitetan studijski program, usklađen sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima, te da su obezbijeni neohodni resursi za njegovu uspješnu realizaciju.

Shodno navedenom, Agenciji za kontrolu i obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja, Komisija daje

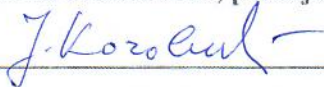
P R I J E D L O G

da na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univeziteta „Mediteran“ Podgorica izda sertifikat o akreditaciji studijskog programa doktorskih studija „FINANSIJE“, uz uvažavanje preporuka koje su date u okviru zaključnih razmatranja pojedini tačaka.

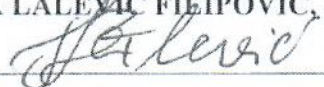
Podgorica, 27.05.2019.

Komisija za akreditaciju

1. prof. dr JELENA KOČOVIĆ, predsjednica Komisije

2. prof. dr ANA LALEVIĆ FILIPOVIĆ, članica Komisije

3. prof. dr JADRANKA KALUDEROVIĆ, članica Komisije

